

FIȘA DISCIPLINEI

1. Datele despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	de Filosofie în limba maghiară
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Calificarea	Filosofie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Filosofia religiei HLM2503						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Kerekes Erzsébet						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. Kerekes Erzsébet						
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	5	2.6. Modul de evaluare	Ex.	2.7 Tipul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Numărul de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					10
Examinări					4
Alte activități:					-
3.7 Total ore studiu individual	70 conv.				
3.8 Total ore pe semestru	56 fiz./126 conv.				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 De curriculum	
4.2 De competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 Condiții legate de activitatea desfășurată la curs	Participarea la cursuri este obligatorie în proporție de 70%.
5.2 Condiții legate de activitatea desfășurată la seminar	Participarea la seminarii este obligatorie. În caz de absenta, se poate recupera.

6. Competențe specifice acumulate

e profesionale	<p>C2 Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură</p> <p>C3 Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme.</p> <p>C4 Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor, experienței și existenței umane.</p>
e transversale	<p>CT1 Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații - problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente</p> <p>CT2 Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice</p> <p>CT3 Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Problematizarea și operaționalizarea conceptelor cheie pentru soluționarea unor probleme filosofice de complexitate medie</p> <p>Evaluarea comparativă a ideilor și argumentelor unor teorii filosofice și identificarea meritelor și limitelor acestora</p> <p>Examinarea critică și constructivă a conceptelor și viziunilor (abordărilor) din știință, politică, religie și artă</p> <p>Realizarea unui studiu de caz legat de o problemă umană, și formularea de soluții bazate pe alegeri multiple</p> <p>Formularea de ipoteze referitoare la acțiunile și experiența umană, utilizând în mod adecvat limbajul și metodele de bază ale Filosofiei</p> <p>Reflecția critică și constructivă asupra modalităților de construire și de aplicare a ipotezelor filosofice referitoare la existența umană</p>
7.2 Obiectivele specifice ale disciplinei	<p><i>Introducere sistematică în filosofia religiei.</i> Întrucât în prezent există simultan mai multe orientări metodologice în studierea fenomenului religios, cursul – neavând posibilitatea de a prezenta pe toate – se axează pe o orientare metodologică „nominalistă”, avându-se ca cel mai apropiat obiectiv reconstrucția hermeneutică și istorică a învățăturii creștine, rezumându-se în acest demers la primele patru secole ale erei noastre.</p> <p>Scopul mai îndepărtat este o introducere în istoria timpurie a creștinismului, în procesul de formare a principalelor noțiuni și categorii creștine. Este vorba – în primul rând – despre categorii, cum ar fi: spirit, suflet, persoană, credință, păcat, adevăr, creație, timp etc. Prin identificarea conexiunilor existente dintre aceste categorii și noțiuni se urmărește, de fapt, identificarea structurii de</p>

	<p>bază a gândirii creștine.</p> <p>Metoda folosită în acest demers este o metodă apropiată metodei hermeneutice, mai exact, este vorba despre o “hermeneutică fenomenologică” (Robert Spaemann).</p> <p>Cursul va dezvolta sensibilitatea istorică a studenților, capacitatea lor de a înțelege structura și natura unei viziuni religioase în curs de formare.</p>
--	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Dezbaterea bibliografiei și a calendarului. Introducere: ce este filosofia religiei?	Prelegere, dezbatere	
Filosofia religiei: „critica ratiunii precritice”. Filosofia religiei: preschimbarea religiei în filosofie. Originea platonica.	Prelegere, interpretare de text	
Rădăcinile istorice ale creștinismului: Iudaismul	Prelegere, interpretare de text	
Gnoza și gnozele dualiste ale occidentului	Prelegere, interpretare de text	
Elenismul	Prelegere	
Conceptele spiritului și sufletului	Prelegere, analiza unor concepte	
Conceptul de persoană I: Omul ca întruchiparea lui Dumnezeu	Prelegere	
Conceptul de persoană II: Conceptul de „hypostasis” în dezbaterele asupra sfintei treimi	Prelegere	
Credință, adevăr, certitudine	Prelegere, dezbatere	
Problema păcatului	Prelegere, dezbatere	
Conceptul creării	Prelegere, dezbatere	
Conceptul sfârșitului lumii în gândirea creștină: apocaliptica și escatologia	Prelegere	
Conceptul creștin al istoriei. Percepția creștină a timpului.(Heidegger, Agamben). Epistolele Sf-lui Pavel în era globalsimului (Badiou, Žižek). Societate, politica, religie.(Bonhoeffer, Wurmbrand, Ricoeur)	Prelegere	
Islamul	Prelegere	
<p>Bibliografie</p> <p>Gerardus van der Leeuw: A vallás fenomenológiája, Epilegomena, Osiris Kiadó, Budapest, 2001.</p> <p>Brian Davies: Bevezetés a vallásfilozófiába, Kossuth Kiadó, Budapest, 1999.</p> <p>André Chouraqui: Histoire du judaism, Paris, P.U.F., 1963.n Társulat, Budapest, 1998.</p> <p>Nüsszai Gergely: Az ember teremtéséről, in: Frenyó Zoltán (szerk.): Az isteni és az emberi természetről,</p> <p>Ioan Petru Culianu: Gnozele dualiste ale occidentului, Nemira, București, 1995.</p> <p>Werner Jaeger: Early Christianity and Greek Paideia, Belknap Press, London, 1993.</p> <p>Maimonidész: Tévelygők útmutatója, Logosz Kiadó, Budapest, 1997.</p> <p>Rudolf Bultmann: Az újszövetség teológiája, Osiris Kiadó, Budapest, 1998.</p>		

Vanyó László: Bevezetés az ókeresztény kor dogmatörténetébe, Szent Istvá Atlantisz Kiadó, Budapest, 1994, I. kötet.

Nemesziosz: Az ember természetéről, in: Frenyó Zoltán (szerk.): Az isteni és az emberi természetről, Atlantisz Kiadó, Budapest, 1994, I. kötet.

Nüsszai Gergely: Az ouszia és a hiposztázisz megkülönböztetéséről, Szent István Társulat, Budapest, 1983.

The Second Ecumenical Council, in: The Seven Ecumenical Councils (ed. By Henry R. Precival), vol XIV, T&T Clark, Edinburgh, 1988.

Augustinus: A szentháromságról, Szent István Társulat, Budapest, 1985.

Alexandriai Kelemen: Proreptikosz – Buzdítás a görögökhöz, Jel Könyvkiadó, Budapest.

Paul Ricoeur: A rosszról, in: Magyar Filozófiai Szemle, 1997/5-6.

Fehér Márta (szerk.): A teremtés. Filozófiatörténeti tanulmányok, Áron Kiadó, Budapest, 1996.

Órigenész: Homília a teremtés könyvéhez, in: Magyar Filozófiai Szemle, 1997/1-2.

Rudolf Bultmann: Teremtés és eszkatológia, Atlantisz Kiadó, Budapest, 1994.

Demeter M. Attila: Apokalipszis, in: Kellék, 2004/25, 313-322.

Jacques Derrida: A filozófiában újabban meghonosodott apokaliptikus hangnemről, in: Jacques Derrida – Immanuel Kant: Minden dolgok vége, Századvég Kiadó – Gond, Budapest, 1993.

(Apokrif) Apokalipszisek, Telosz Kiadó, Budapest, 1997.

Tichonius: Szabályok könyve, HKK, Budapest, 1997.

Augustinus? A keresztény tanításról, Budapest, 1944.

Heidegger, Martin: Phanomenologie des religiösen Lebens (GA 60). Vittorio Klostermann, Frankfurt am Main, 1995.

Agamben, Giorgio: The Time that Remains: A Commentary on the Letter to the Romans. Stanford University Press, Stanford, 2005.

Badiou, Alain: Szent Pál: az egyetemesség apostola. Typotex, Budapest, 2012

Žižek, Slavoj: A törékeny abszolútum. Avagy miért érdemes harcolni a keresztény örökségért? Budapest, Typotex, 2011.

Kocziszky Éva: Antifilozófusok –huszonöt időszerű kérdése a kereszténységhez. L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2014.

Bonhoeffer, Dietrich: Vademecum. Budapest, Kairosz Kiadó, 2006.

Wurmbrand, Richard: Beszéd a magánzárkában. Kolozsvár-Budapest, Koinónia Kiadó, 1996.

Brian Davies: Bevezetés a vallásfilozófiába, Kossuth Kiadó, Budapest, 1999.

Kerekes Erzsébet: Az idő kairológikus jellege a heideggeri hermeneutikai fenomenológiában. Egyetemi Műhely Kiadó, Bolyai Társaság-Kolozsvár, 2013.

Kerekes Erzsébet: Szavak közt az idő. Egyetemi Műhely Kiadó, Bolyai Társaság-Kolozsvár, 2015.

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
Seminar introductiv: prezentarea bibliografiei, clarificarea cerințelor metodologice	Prelegere, dezbatere, îndrumare	
Introducere metodologică: Mezei Balázs: Kortárs vallásfilozófia?	Interpretare de text, prezentare de referate	
Intuiționismul: Rudolf Otto: A szent	Interpretare de text, prezentare de referate, analiză de concepte, dezbatere	
Existențialismul religios: Søren Kierkegaard: Félelem és reszketés	Interpretare de text, prezentare de referate, analiză de	

	concepte, dezbatere	
Hermeneutica religiei I.: Friedrich Schleiermacher: A vallásról	Interpretare de text, prezentare de referate, analiză de concepte, dezbatere	
Hermeneutica religiei II.: Rudolf Bultmann: Történelem és eszkatológia; Rudolf Bultmann: Az újszövetség teológiája	Interpretare de text, prezentare de referate, analiză de concepte, dezbatere	
Hermeneutica religiei III.: Paul Ricoeur: A kinyilatkoztatás eszméjének hermeneutikai megalapozása; Paul Ricoeur: Elgondolni a teremtést; Paul Ricoeur: Bibliai gondolkodás; Northrop Frye: Lélek és jelkép.	Interpretare de text, prezentare de referate, analiză de concepte, dezbatere	
Fenomenologia religiei I.: Mircea Eliade: A szent és a profán	Interpretare de text, prezentare de referate, analiză de concepte, dezbatere	
Fenomenologia religiei II.: Gerardus van der Leeuw: A vallás fenomenológiája	Interpretare de text, prezentare de referate, analiză de concepte, dezbatere	
Filosofia dialogului: Martin Buber: Én és te	Interpretare de text, prezentare de referate, analiză de concepte, dezbatere	
Existențialism religios rus: Lev Szestov: Teremtés a semmiből; Nyikolaj Bergyajev: Az ember rabságáról és szabadságáról	Interpretare de text, prezentare de referate, analiză de concepte, dezbatere	
Sociologia religiei I.: Émile Durkheim: A vallási élet elemi formái	Interpretare de text, prezentare de referate, analiză de concepte, dezbatere	
Sociologia religiei II.: Max Weber: Vallásszociológia. A vallási közösségek típusai	Interpretare de text, prezentare de referate, analiză de concepte, dezbatere	
Psihologia religiei: Carl Gustav Jung: Gondolatok a vallásról és a kereszténységről; Carl Gustav Jung: A nyugati és keleti vallások lélektanáról	Interpretare de text, prezentare de referate, analiză de concepte, dezbatere	
<p>Bibliografie Mezei Balázs: Kortárs vallásfilozófia, in: Vallásfilozófia Magyarországon, Áron Kiadó, Budapest, 1995, 9-22. Rudolf Otto: A szent, Osiris Kiadó, Budapest, 1997. Søren Kierkegaard: Félelem és reszketés, Európa Kiadó, Budapest, 1986. Friedrich Schleiermacher: A vallásról, Osiris Kiadó, Budapest, 2000.</p>		

Rudolf Bultmann: Történelem és eszkatológia, Atlantisz kiadó, Budapest, 1994, 123-171.
 Paul Ricoeur: A kinyilatkoztatás eszméjének hermeneutikai megalapozása, in: Uő.: Bibliai hermeneutika, Hermeneutikai füzetek, Hermeneutikai Kutatóközpont, 1995, 6.
 Mircea Eliade: A szent és a profán, Európa Kiadó, Budapest, 1987.
 Gerardus van der Leeuw: A vallás fenomenológiája, Epilegomena, Osiris Kiadó, Budapest, 2001, 583-605.
 Martin Buber: Én és te, Európa Kiadó, Budapest, 1991.
 Lev Szestov: Teremtés a semmiből, Osiris Kiadó – Gond, Budapest, 1998.
 Émile Durkheim: A vallási élet elemi formái, L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2003.
 Carl Gustav Jung: Gondolatok a vallásról és a kereszténységről, Kossuth Kiadó, Budapest, 2000.
 Carl Gustav Jung: A nyugati és keleti vallások lélektanáról, Scolar Kiadó, Budapest, 2005.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu metodologia existentă în domeniu și acoperă în mare parte acele tematici care sunt predate la cursuri similare la universități reprezentative din Europa.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Asimilarea adecvată a cunoștințelor predate și utilizarea corectă a acestora	Verificarea se face pe tot parcursul semestrului prin participarea la dezbateri, dar și în cadrul examenului final	20%
	Asimilarea și folosirea adecvată a conceptelor	Examen oral la sfârșitul semestrului	50%
10.5 Seminar	Participarea activă la interpretarea textelor	Prezentare de text	20%
	Participare activă la dezbateri	Verificarea se face pe tot parcursul semestrului	10%
10.6 Standard minim de performanță			
Prezență la cursuri și seminarii în proporție de 70%			
Prezentarea a cel puțin unui referat pe parcursul semestrului			
Participarea activă la dezbateri			

Data completării

02.03. 2020

Responsabil pentru curs

lect. dr. Kerekes Erzsébet

Kerekes Erzsébet

Responsabil pentru seminar

lect. dr. Kerekes Erzsébet

Kerekes Erzsébet

Data aprobării la nivel de departament

30. 03. 2020

Director de departament

conf. dr. Demeter Attila

Demeter Attila